



## NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),  
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),  
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz  
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH020042  
NAZWA  
OBSZARU Ostrzyca Proboszczowicka

### ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

### 1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

|               |                               |                        |
|---------------|-------------------------------|------------------------|
| 1.1. Typ<br>B | 1.2. Kod obszaru<br>PLH020042 | <a href="#">Powrót</a> |
|---------------|-------------------------------|------------------------|

#### 1.3. Nazwa obszaru

|                          |
|--------------------------|
| Ostrzyca Proboszczowicka |
|--------------------------|

|                                  |                                   |
|----------------------------------|-----------------------------------|
| 1.4. Data opracowania<br>2004-09 | 1.5. Data aktualizacji<br>2024-11 |
|----------------------------------|-----------------------------------|

#### 1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

|                       |                                              |
|-----------------------|----------------------------------------------|
| Nazwisko/Organizacja: | Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska        |
| Adres:                | Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305 |
| Adres e-mail:         | kancelaria@gdos.gov.pl                       |

|                                                   |                                                                                     |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| Data zaproponowania obszaru jako OZW:             | 2006-09                                                                             |
| Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):           | 2009-02                                                                             |
| Data objęcia obszaru ochroną SOO:                 | 2022-07                                                                             |
| Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO: | rozp. MKiŚ z dn. 13 czerwca 2022 r. w spr. soo Ostrzyca Proboszczowicka (PLH020042) |

|              |                                                          |
|--------------|----------------------------------------------------------|
| Wyjaśnienia: | Powiększenie - 03.2007 r. Zmniejszenie pow. - 11.2019 r. |
|--------------|----------------------------------------------------------|

## 2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna  
15.7654

Szerokość geograficzna  
51.0565

2.2. Powierzchnia [ha]:  
70.52

2.3. Obszar morski [%]  
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL51

Dolnośląskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0  
%)

## 3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

| Typy siedlisk wymienione w załączniku I |    |    |               |                   |               | Ocena obszaru     |                       |                 |              |
|-----------------------------------------|----|----|---------------|-------------------|---------------|-------------------|-----------------------|-----------------|--------------|
| Kod                                     | PF | NP | Pokrycie [ha] | Jaskinie [liczba] | Jakość danych | A B C D           | A B C                 |                 |              |
|                                         |    |    |               |                   |               | Reprezentatywność | Powierzchnia względna | Stan zachowania | Ocena ogólna |
| 6190                                    |    |    | 0.21          |                   | G             | A                 | B                     | B               | B            |
| 8150                                    |    |    | 2.43          |                   | G             | B                 | B                     | B               | B            |
| 8220                                    |    |    | 0.11          |                   | G             | A                 | C                     | B               | B            |
| 9170                                    |    |    | 35.74         |                   | G             | B                 | C                     | C               | C            |
| 9180                                    |    |    | 7.81          |                   | G             | A                 | C                     | B               | B            |

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

## 4. OPIS OBSZARU

## 4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

| Klasa siedliska przyrodniczego           | Pokrycie [%] |
|------------------------------------------|--------------|
| N16                                      | 3.72         |
| N19                                      | 92.06        |
| N12                                      | 4.22         |
| Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego | 100          |

## Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje kulminację i stoki wzgórza, stanowiącego pozostałość neogeńskiego wulkanu. Miękkie materiały budujące stożek wulkanu uległy erozji, a pozostałe wzniesienie stanowi bazaltowy rdzeń dawnego komina wulkanicznego (nek). Wiąże się z tym skaliste podłoże i duże nachylenie zboczy, a także liczne, zbudowane z bazaltów skałki. Obszar Natura 2000 obejmuje też bezpośrednie sąsiedztwo wzniesienia, łagodnie opadające ku sąsiadującym obszarom. Są one w dużej mierze pokryte utworami polodowcowymi – glinami, w których występują niewielkie głązy narzutowe.

Szczytowe partie Ostrzycy Proboszczowickiej (w granicach rezerwatu przyrody o tej samej nazwie) w dużej mierze zajęte są przez zbiorowiska nieleśne – murawy pannońskie (siedlisko 6190), zarośla irgi (siedlisko 40A0), ściany skalne (siedlisko 8220) i gołoborza krzemianowe (siedlisko 8150). Pomiedzy płatami gołoborza, na bardziej ustabilizowanym rumoszu skalnym, występują płaty jaworzyn (siedlisko 9180) z lipą szerokolistną, od strony południowej i zachodniej ze znaczną domieszką dębu bezszypułkowego. Jaworzyny dominują w dolnych partiach stożka Ostrzycy, na nieco głębszych glebach z dużym udziałem rumoszu skalnego. W niższych, mniej nachylonych partiach zboczy na podłożu glin polodowcowych występują płaty grądów (siedlisko 9170). Dominują tu jednak zaburzone drzewostany ze znacznym udziałem gatunków iglastych i runem z dużym udziałem gatunków ekspansywnych (zwłaszcza jeżyn). Brak jest możliwości zaliczenia ich do siedlisk przyrodniczych, jednak potencjalnie wykształciłyby się na tym terenie grądy i kwaśne dąbrowy (siedlisko 9190), a na stokach północnych także buczyny kwaśne (siedlisko 9110). Drzewostany te łączą się z drzewostanami występującymi dalej na północ w obszarze Natura 2000 Ostoja nad Bobrem (PLH020054).

## 4.2. Jakość i znaczenie

W obszarze ochrony podlega 6 typów siedlisk przyrodniczych: 40A0, 6190, 8150, 8220, 9170, 9180. Najistotniejszymi przedmiotami ochrony są siedliska ściśle związane z bazaltowymi skałami i piargami, z dobrze zachowaną florą i fauną.

\*40A0 Subkontynentalne zarośla okołopannońskie (siedlisko priorytetowe)

Dla siedliska brak jest formalnie wyróżnionych podtypów. Natomiast w Sudetach występują zarośla z dominacją irgi zwyczajnej reprezentujące zespół *Junipero communis-Cotoneasteretum integerrimi*. Są to kserotermiczne zbiorowiska zaroślowe występujące na eksponowanych w kierunkach południowych skałach i grzbietach skalnych zbudowanych ze skał wylewnych, z bezwzględną dominacją irgi zwyczajnej w warstwie krzewów. Z reguły krzewy są niewysokie, a czasem przybierają formy płożące. W granicach obszaru Natura 2000 siedlisko reprezentuje sudecka forma budowana przede wszystkim przez irgę zwyczajną *Cotoneaster integerrimus*. Zajmuje niewielkie, rozproszone powierzchnie na obrzeżu muraw okołopannońskich (siedlisko 6190) oraz na szczytach wychodni skalnych, gdzie warunki klimatyczno-glebowe są nieodpowiednie do wykształcenia się płatów jaworzyn (siedlisko 9180). Często bezpośrednio przechodzą one w zbiorowiska ścian skalnych (siedlisko 8220). Udział innych gatunków krzewów jest zazwyczaj niewielki, natomiast runo składem gatunkowym przypomina runo muraw (cehuje je jednak znacznie mniejsze zwarcie).

Powierzchnia względna: B. Powierzchnia siedliska to 0,03 ha, co stanowi 15% z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 40A0, wynoszącej 0,002 km<sup>2</sup> (całość w regionie kontynentalnym).

Reprezentatywność: A (doskonała). Siedlisko z dużym udziałem gatunku typowego – irgi zwyczajnej.

Zajmuje szczyty skał, na których brak jest możliwości rozwoju drzew i większych krzewów. Płaty siedliska są w związku z tym dużej mierze naturalne i nie są uzależnione od działalności człowieka.

Stan zachowania: B (średni lub zdegradowany), w tym:

Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana). W płatach siedliska dominuje gatunek typowy,

generalnie cechujący się dość dobrym stanem zdrowotnym, na większości brak wyraźnych śladów sukcesji. Część podlega jednak ekspansji innych gatunków krzewów, ponadto zauważalne jest zamieranie części gałęzi, prawdopodobnie na skutek warunków klimatycznych.

Stopień zachowania funkcji: II (dobre perspektywy). Siedlisko utrzymuje się pomimo wydeptywania sąsiedztwa, w znacznej części powierzchni brak oznak ekspansji krzewów, w związku z czym mało prawdopodobne jest znaczące pogorszenie całości powierzchni siedliska. Dla płatu z dużym udziałem niepożądanych gatunków krzewów możliwe jest przeprowadzenie działań ochronnych. Zmiany klimatyczne mogą negatywnie wpływać na stan części krzewów, potencjalnie mogą jednak pozwolić na ekspansję siedliska (przystosowanego do skrajnych warunków) na nowe powierzchnie.

Możliwości odtworzenia: nie oceniano – przy ocenie II (dobra) stopni zachowania struktury i funkcji stan zachowania przyjmuje wartość B niezależnie od oceny możliwości odtworzenia.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): B (znacząca.) Siedlisko w obszarze obejmuje znaczną część krajowych zasobów siedliska, zwłaszcza w odniesieniu do występującego w Sudetach wariantu z irgą zwyczajną.

Siedlisko wysoce reprezentatywne, w stosunkowo dobrym stanie zachowania. Zauważalne są jednak problemy związane z sukcesją i zmianami klimatycznymi.

#### 6190 Murawy pannońskie (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

Siedlisko reprezentuje kresową formę muraw, których obszar występowania sięga od Czech po Rumunię, z centrum w południowej Słowacji i na Węgrzech. W Polsce występuje jedynie w Sudetach. Zajmują miejsca ciepłe i suche, przede wszystkim na stromych stokach o ekspozycji południowej i południowo-zachodniej. Są to niskie murawy, często z dużymi powierzchniami niezarośniętego skalnego podłoża. Typowymi gatunkami są kostrzewa blada *Festuca pallens*, zanokcica północna *Asplenium septentrionale* i rozchodnik okazały *Sedum maximum*, a także inne gatunki kserotermiczne.

Siedlisko w obszarze jest typowo wykształcone dla jego formy występującej w Sudetach. Obejmuje dwie formy. Pierwsza z nich zajmuje otwarte przestrzenie na stromym stoku o ekspozycji południowej i południowo-zachodniej, w pobliżu szczytu Ostrzycy Proboszczowickiej. Drugie zajmuje nieco niżej położone stoki południowo-zachodnie, z luźnym drzewostanem złożonym głównie z dębu bezszypułkowego z domieszką lipy szerokolistnej. Cechuje się nieco większym zwarcim darni, jednak dominują w nim te same gatunki, co w formie występującej na otwartej przestrzeni. Obejmuje również płaty na niemal pionowych ścianach skalnych, gdzie duże nasłonecznienie jest niesprzyjające dla wykształcenia siedliska 8220.

Powierzchnia względna: B. Powierzchnia siedliska to 0,21 ha, co stanowi 7% z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 6190, wynoszącej 0,03 km<sup>2</sup> (całość w regionie kontynentalnym).

Reprezentatywność: A (doskonała). Siedlisko typowo wykształcone dla kresowych postaci w Polsce.

Zdecydowana dominacja gatunków typowych, przede wszystkim kostrzewy bladej, zanokcicy północnej i rozchodnika okazałego. Siedlisko stabilne, dostosowane do warunków środowiska.

Stan zachowania: B (dobry), w tym:

Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana). Siedlisko zdominowane przez gatunki typowe. Na jednym ze stanowisk zaznacza się silne wydeptanie i zaśmiecenie, ograniczające rozwój darni. Na obrzeżach obecne są krzewy, które oceniają murawę. Na drugim stanowisku wydeptywanie jest mniej intensywne, jednak jest ono w znacznym stopniu ocenione (jest to sytuacja stabilna, nie stanowiąca zagrożenia pogorszeniem stanu).

Stopień zachowania funkcji: II (dobre perspektywy). Siedlisko o odpowiedniej dynamice roślinności, dalsze pogorszenie stanu mało prawdopodobne. Głównym zagrożeniem jest ekspansja krzewów, jednak istnieją skuteczne metody minimalizacji tego zagrożenia.

Możliwości odtworzenia: nie oceniano – przy ocenie II (dobra) stopni zachowania struktury i funkcji stan zachowania przyjmuje wartość B niezależnie od oceny możliwości odtworzenia

Ocena ogólna (ranga w obszarze): B (dobra). Siedlisko w obszarze cechuje się wysoką reprezentatywnością, obejmuje też stosunkowo dużą część krajowych zasobów siedliska. Zauważalne jest pogorszenie stanu na skutek wydeptywania i ekspansji krzewów, jednak nie zagraża to one istnieniu siedliska, ponadto możliwe jest skuteczne przeciwdziałanie tym zagrożeniom.

#### 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe

W obrębie obszaru Natura 2000 siedlisko zajmuje rozległe, silnie nachylone powierzchnie w środkowej części stoków Ostrzycy Proboszczowickiej. Zajmuje stoki o różnej ekspozycji, czego konsekwencjami są różne warunki mikroklimatyczne. W efekcie pomimo tego samego podłoża wykształciły się dwie formy siedliska. Na stoku południowym i zachodnim dominuje bardzo ubogie zbiorowisko z dominacją porostów i jedynie niewielkim udziałem roślin naczyniowych i mchów. Na stoku północnym udział mchów jest znacznie

wyższy, a obecne tu rośliny naczyniowe pozwalają na zaliczenie do zbiorowiska paprotki zwyczajnej i boddziska cuchnącego.

Powierzchnia względna: B. Powierzchnia siedliska to 2,43 ha, co stanowi 3,84% z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 8150, wynoszącej 0,68 km<sup>2</sup> (w tym 0,63 km<sup>2</sup> w regionie kontynentalnym).

Reprezentatywność: B (dobra). Siedlisko w obszarze obejmuje płaty wykształcone na typowym podłożu z zachowanymi cechami siedliska. Jednak jedynie część reprezentuje typowe płaty ze znacznym udziałem roślin naczyniowych, możliwe do zakwalifikowania do konkretnych zbiorowisk. Zdecydowanie dominują słabo uorganizowane zbiorowiska z dominacją porostów, które są zaliczane do siedliska, jednak są mniej reprezentatywne.

Stan zachowania: B (dobry), w tym:

Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana). Siedlisko o zachowanej strukturze i z dominacją gatunków typowych dla siedliska. Zaznacza się jednak znaczny udział gatunku inwazyjnego – niecierpka drobnokwiatowego.

Stopień zachowania funkcji: II (dobre perspektywy). Siedlisko o odpowiedniej dynamice roślinności, dalsze pogorszenie jego stanu jest mało prawdopodobne. Brak jest jednak możliwości trwałego usunięcia niecierpka. Potencjalnie możliwa jest ekspansja krzewów (stwierdzona na małej powierzchni na stoku południowym), jednak ograniczają ją skrajne warunki środowiskowe oraz możliwe jest wprowadzenie skutecznych działań ochronnych.

Możliwości odtworzenia: nie oceniano – przy ocenie II (dobra) stopni zachowania struktury i funkcji stan zachowania przyjmuje wartość B niezależnie od oceny możliwości odtworzenia

Ocena ogólna (ranga w obszarze): B (dobra). Siedlisko w obszarze w wysokim stopniu reprezentatywności i o stosunkowo dobrym stanie zachowania. Obejmuje znaczną część powierzchni siedliska w skali kraju.

8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*

W obszarze dominuje podtyp siedliska 8220-3 mszysto-paprociowe zbiorowiska zacienionych skał kwaśnych i obojętnych. Siedlisko w obszarze wykształciło się na stromych ścianach skalnych wychodni zlokalizowanych na północnym i wschodnim stoku Ostrzycy Proboszczowickiej. Skałki te otoczone są gołoborzami (siedlisko 8150), jednak w ich bezpośrednim sąsiedztwie występują zazwyczaj drzewa (głównie lipa szerokolistna), które oceniają skały. W związku z tym wszystkie płaty siedliska reprezentują cieniolutny wariant należący do zespołu paprotki pospolitej i rakiety cyprysowego.

Powierzchnia względna: C. Powierzchnia siedliska to 0,11 ha, co stanowi 0,04% z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 8220, wynoszącej 2,54 km<sup>2</sup> (w tym 2,5 km<sup>2</sup> w regionie kontynentalnym).

Reprezentatywność: A (doskonała). Siedlisko typowo wykształcone, z dużym udziałem gatunków typowych, które licznie obecne są we wszystkich płatach siedliska. Występuje w typowych warunkach środowiska, na w pełni naturalnych ścianach skalnych.

Stan zachowania: B (dobry), w tym:

Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana). Siedlisko o zachowanej strukturze i z dominacją gatunków typowych dla siedliska, bez oznak zamierania lub innych negatywnych zmian. Zaznacza się udział gatunku inwazyjnego – niecierpka drobnokwiatowego, ale jego wpływ na stan siedliska jest ograniczony.

Stopień zachowania funkcji: I (doskonałe perspektywy). Siedlisko o odpowiedniej dynamice roślinności, pogorszenie stanu mało prawdopodobne. Brak jest jednak możliwości trwałego usunięcia niecierpka.

Możliwości odtworzenia: nie oceniano – przy ocenie II stopnia zachowania struktury i ocenie I stopnia zachowania funkcji stan zachowania przyjmuje wartość B niezależnie od oceny możliwości odtworzenia.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): B (dobra). Siedlisko w obszarze cechuje się wysoką reprezentatywnością i dobrym stanem zachowania. Ocenę obniża obecność niecierpka drobnokwiatowego (brak jest możliwości jego trwałego usunięcia, ale wpływ na stan siedliska jest ograniczony).

9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*)

W obszarze dominuje podtyp siedliska: 9170-1 grąd środkowoeuropejski. Siedlisko 9170 to lasy dębowo-grabowe i lipowo-grabowe nizin środkowoeuropejskich. W Polsce obejmuje ono dwa główne typy lasów: występujący w południowo-zachodniej części kraju grąd środkowoeuropejski *Galio-Carpinetum* oraz występujący w części centralnej i wschodniej grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*. Oba typy lasów cechuje wielogatunkowy drzewostan złożony z drzew liściastych, w którym praktycznie zawsze występuje grab pospolity *Carpinus betulus*, bardzo częste są też dąb bezszypułkowy *Quercus petraea* i lipa drobnolistna *Tilia cordata*. Udział gatunków iglastych jest zwykle efektem działalności człowieka – jedynie w

północno-wschodniej Polsce w grądach subkontynentalnych częsty jest świerk pospolity *Picea abies*. Runo zwykle jest bogate w gatunki i cechuje się wyraźną zmiennością w ciągu roku – wiosną obecne są liczne geofity, które pozostałą część roku przeżywają w postaci organów podziemnych. Grądy są silnie zróżnicowane w zależności od typów gleby oraz wilgotności siedliska. Obok wariantów wilgotnych i żyznych, tzw. grądów niskich, częste są tzw. grądy wysokie, związane z siedliskami uboższymi i suchszymi.

Powierzchnia względna: C. Powierzchnia siedliska to 35,74 ha, co stanowi około 0,006% z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 9170, wynoszącej 2965 km<sup>2</sup> (w tym 2950 km<sup>2</sup> w regionie kontynentalnym).

Reprezentatywność: B (dobra). Siedlisko o runie niezbyt bogatym w gatunki, wykazującym cechy przejściowe dla kwaśnych dąbrów i kwaśnych buczyn. Drzewostan o zdecydowanej dominacji dębów, grab zwyczajny obecny w nielicznych płatach.

Stan zachowania: C (średni lub zubożały stan zachowania), w tym:

Stopień zachowania struktury: III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana). Drzewostan ze zdecydowaną dominacją dębów, udział lipy drobnolistnej znacznie mniejszy, grab występuje wyjątkowo. W części drzewostanów zidentyfikowano znaczny udział gatunków iglastych. Drzewostany są prześwietlone na skutek gospodarki leśnej. Zanotowano duży udział gatunków inwazyjnych i ekspansywnych w runie siedliska oraz małą ilość martwego drewna.

Stopień zachowania funkcji: II (dobre perspektywy). Siedlisko klimaksowe dla niżej położonych części obszaru. Prześwietlenie drzewostanu skutkuje zbyt dużą dostępnością światła w runie, a w efekcie rozprzestrzenianiem się gatunków inwazyjnych i ekspansywnych. Możliwe jest spontaniczne ograniczenie ich pokrycia, jednak wymaga to odbudowy drzewostanu, co procesem czasochłonnym.

Możliwości odtworzenia: II (możliwe przy średnim nakładzie środków). Stan siedliska będzie się samoczynnie poprawiał, jednak wymaga to czasu oraz znacznych modyfikacji w gospodarce leśnej. Obejmują one pozostawianie martwego drewna, ograniczenie cięć rębnych i trzebieży oraz prowadzenie działań promujących lipę i grab, a nie jedynie dębów. Działania te są jednak możliwe do wdrożenia przy zachowaniu funkcji gospodarczej części drzewostanów.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): C (znacząca). Siedlisko w obszarze cechuje się małą powierzchnią, dobrą reprezentatywnością i średnim stanem zachowania. Ocenę obniża obecność gatunków inwazyjnych i ekspansywnych, a także struktura drzewostanu i mała ilość martwego drewna. Poprawa stanu siedliska jest możliwa, jednak wymaga istotnych modyfikacji działań gospodarczych.

\*9180 jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis*-*Acerion pseudoplatani*) (siedlisko priorytetowe)

W obszarze dominuje podtyp siedliska \*9180-1 lasy klonowo-lipowe Sudetów, ich Pogórza i Przedgórze (siedlisko priorytetowe). Jaworzyny związane są ze stromymi stokami z dużą ilością rumoszu skalnego. Występują przede wszystkim w górach i na pogórzach, na niewielkich powierzchniach obecne są też na wyżynach. Zazwyczaj wykształcają się w postaci niewielkich, kilkunastowych płątów. Cechują się wielopiętrowym drzewostanem złożonym z klonu jawora *Acer pseudoplatanus* i lipy szerokolistnej *Tilia platyphyllos*, dobrze rozwiniętym podszytem oraz bogatym runem z udziałem gatunków nitrofilnych i wilgociolubnych. Podtyp 9180-1 cechuje się stosunkowo silnymi nawiązaniem do grądów, w tym w składzie drzewostanu: oprócz klonu jawora i lipy szerokolistnej jest on budowany przez klon zwyczajny *Acer platanoides* i lipę drobnolistną *Tilia cordata*. Istotny jest też duży udział jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior*, a w niektórych postaciach obecny jest grab zwyczajny *Carpinus betulus*. W runie duży udział mają gatunki ciepłolubne i wilgociolubne.

Powierzchnia względna: C. Powierzchnia siedliska to 7,81 ha, co stanowi 0,36% z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 9180, wynoszącej 20,43 km<sup>2</sup> (w tym 13 km<sup>2</sup> w regionie kontynentalnym).

Reprezentatywność: A (doskonała). Siedlisko typowo wykształcone, z drzewostanem o właściwym składzie gatunkowym i dużym udziałem gatunków typowych w runie. Występuje w typowych warunkach środowiska, na odpowiednim podłożu.

Stan zachowania: B (dobry), w tym:

Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana). Siedlisko o zachowanej strukturze i z dominacją gatunków typowych dla siedliska, bez oznak zamierania (z wyjątkiem płatu z dużym udziałem jesionu, którego stan jest wyraźnie gorszy niż pozostałych płątów) lub innych negatywnych zmian. Zaznacza się udział gatunku inwazyjnego – niecierpka drobnokwiatowego, jednak ma on ograniczony wpływ na stan siedliska.

Stopień zachowania funkcji: II (dobre perspektywy). Siedlisko o odpowiedniej dynamice roślinności, pogorszenie stanu mało prawdopodobne, z wyjątkiem częściowego prześwietlenia drzewostanu w przypadku zamierania jesionu. Wpływ gospodarki leśnej jest nieznaczny. Brak jest możliwości trwałego usunięcia niecierpka drobnokwiatowego, jednak na większości powierzchni jego pokrycie jest niewielkie i ma minimalny wpływ na stan siedliska.

Możliwości odtworzenia: nie oceniano – przy ocenie II stopnia zachowania struktury i ocenie I stopnia zachowania funkcji stan zachowania przyjmuje wartość A, niezależnie od oceny możliwości odtworzenia. Ocena ogólna (ranga w obszarze): B (dobra). Siedlisko w obszarze cechuje się wysoką reprezentatywnością i dobrym stanem zachowania. Ocenę obniża niezbyt duża powierzchnia, zamieranie jesionu na jednym ze stanowisk oraz obecność niecierpka drobnokwiatowego – brak jest możliwości trwałego usunięcia tego gatunku, jednak jego wpływ na siedlisko jest niewielki.

\*Siedliska 6430 i 8160 oczekują na akceptację Komisji Europejskiej co do ich wykreślenia z katalogu przedmiotów ochrony obszaru.

#### 4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

| Oddziaływania negatywne |                              |                                      |                                 |
|-------------------------|------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------|
| Poziom                  | Zagrożenia i presje [kod]    | Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod] | Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b] |
| H                       | B02.04                       |                                      | i                               |
| H                       | B02.04                       |                                      | i                               |
| H                       | D01.01                       |                                      | i                               |
| H                       | G05.01                       |                                      | i                               |
| H                       | B02.01.01                    |                                      | i                               |
| M                       | B02.03                       |                                      | i                               |
| M                       | K02.01                       |                                      | i                               |
| L                       | M01.02                       |                                      | o                               |
| Oddziaływania pozytywne |                              |                                      |                                 |
| Poziom                  | Działania, zarządzanie [kod] | Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod] | Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b] |

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

#### 4.4. Własność (opcjonalnie)

| Typ                               |                       | [%] |
|-----------------------------------|-----------------------|-----|
| Publiczna                         | Krajowa/federalna     | 0   |
|                                   | Kraj                  | 0   |
|                                   | związkowy/województwo | 0   |
|                                   | Lokalna/gminna        | 0   |
|                                   | Inna publiczna        | 0   |
| Własność łączna lub współwłasność |                       | 0   |
| Prywatna                          |                       | 0   |

|          |     |
|----------|-----|
| Nieznana | 100 |
| Suma     | 100 |

#### 4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Świerkosz K. 2000. Plan Ochrony Rezerwatu "Ostrzyca Proboszczowicka". Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu. Mscr. 2. Świerkosz K., Szczęśniak E. 2011 Ocena występowania w Polsce siedliska przyrodniczego 6190 siedliska przyrodniczego 6190 - murawy naskalne z kostrzewą bładą (*Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis*) na podłożach bezwapiennych, w celu uzupełnienia sieci Natura 2000 3. Kulpiński, Tyc 2021 Dokumentacja planu zadań ochronnych

## 5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

### 5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

| Kod  | Pokrycie [%] | Kod  | Pokrycie [%] | Kod | Pokrycie [%] |
|------|--------------|------|--------------|-----|--------------|
| PL04 | 93.79        | PL02 | 5.4          |     |              |

### 5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

| Kod rodzaju | Nazwa terenu             | Rodzaj | Pokrycie [%] |
|-------------|--------------------------|--------|--------------|
| PL02        | Ostrzyca Proboszczowicka | +      | 5.4          |

## 6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

### 6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

|               |                                                     |
|---------------|-----------------------------------------------------|
| Organizacja:  | Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu |
| Adres:        | Polska Al. Jana Długosza 68 51-162 Wrocław          |
| Adres e-mail: | sekretariat@wroclaw.rdos.gov.pl                     |

### 6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

|                                     |                               |
|-------------------------------------|-------------------------------|
| <input type="checkbox"/>            | Tak                           |
| <input checked="" type="checkbox"/> | Nie, ale jest w przygotowaniu |
| <input type="checkbox"/>            | Nie                           |

## 7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020042

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

|  |
|--|
|  |
|--|